

Ý Tưởng Một Nhịp Sống Chung

Trong thời buổi hiện đại, mọi người ngày càng bận rộn với công việc riêng, dần dần các thành viên trong gia đình tuy vẫn sống chung dưới một mái nhà nhưng đã không còn được sự kết nối như trước, họ ít có cơ hội hơn để thật sự hiểu nhau hơn. Người lớn tuổi cảm thấy dần bị bỏ quên, những vị phụ huynh thì bị cuốn vào những áp lực công việc, tài chính, còn thế hệ trẻ nhất - con cái trong nhà cũng dần thu mình vào thế giới riêng chỉ vì suy nghĩ không ai hiểu mình. Tóm lại, những khoảng cách ấy không xuất hiện vì thiếu tình thương, mà bởi vì họ đang thiếu một không gian và thiếu một lý do đủ mạnh mẽ để họ cùng dừng lại và lắng nghe, thấu hiểu nhau một lần nữa.

Dự án đã lựa chọn hình mẫu một gia đình ba thế hệ gồm bà Mai (70 tuổi), vợ chồng anh Hùng (51 tuổi), chị Hằng (48 tuổi), cùng hai người con Hoàng (17 tuổi) và Sơn (10 tuổi). Mỗi thành viên đều có những nỗi niềm riêng với bà Mai dần cảm thấy cô đơn, lạc lõng khi tuổi đã cao và các con các cháu cũng không còn quá để tâm đến bà nhiều, anh Hùng và chị Hằng thì lại bận rộn với cuộc sống mưu sinh, có những áp lực chưa thể nói ra vì nghĩ mình là trụ cột của gia đình, Hoàng cũng đang vật lộn với giai đoạn bắt đầu trưởng thành và có những áp lực về học tập, thành viên nhỏ tuổi nhất - Sơn thì luôn trong trạng thái ở một mình, luôn nghĩ anh trai mình không thương mình, không dành thời gian cho mình, dẫn đến Sơn luôn mong muốn có được nhiều sự yêu thương của gia đình hơn. Dù sống trong cùng một nơi, nhưng họ lại luôn thiếu những cơ hội, khoảnh khắc để thật sự thấu hiểu nhau.

Từ những insight của các thành viên trong gia đình, tôi có đề xuất ý tưởng **“Một Nhịp Sống Chung”**. Khoảng sân vườn độc đáo được thiết kế giữa căn hộ, chia không gian sống thành hai khu vực, không chỉ là yếu tố kiến trúc mới lạ mà nơi đây được tái định nghĩa thành một không gian sinh hoạt chung, nơi kết nối hai khu vực lại thành một căn hộ hoàn chỉnh dành cho các thế hệ trong gia đình. Thay vì chỉ tạo ra những hoạt động chỉ mang tính hình thức, tôi đã thiết kế một hệ thống nghi thức được lặp lại đều đặn theo chu kỳ từng ngày - từng tuần - từng tháng - từng quý - từng năm, từ đó tôi hy vọng xây dựng được một nếp sống bền vững cho gia đình nhiều thế hệ đang dần mất đi nhịp sống chung.

Để khoảng sân không chỉ đơn thuần là một nơi qua lại thông thường giữa hai không gian, tôi đã thiết kế một hệ thống nghi thức gồm những hoạt động được lặp lại theo chu kỳ ngày - tuần - tháng - quý - năm biến khoảng sân này thật sự thành “trái tim” của căn hộ, với mục tiêu tạo ra một nơi, một lý do để các thành viên trong gia đình chủ động gặp gỡ, trò chuyện và dần duy trì được sự kết nối.

Hoạt động hằng ngày: 5 Phút Trước Khi Về Phòng.

Sau bữa tối, trước khi trở về không gian riêng, các thành viên sẽ dành khoảng 5 phút tại khoảng sân vườn. Đây sẽ là khoảng nghỉ ngắn để mọi người cùng uống nước, ăn trái cây, sau đó mỗi thành viên sẽ hỏi thăm nhau sau một ngày dài. Theo thứ tự người lớn nhất sẽ bắt đầu, những ngày sau sẽ

tiếp tục là người lớn tiếp theo sẽ bắt đầu. Đương nhiên sẽ không đặt nặng việc phải chia sẻ nhiều, hoạt động này giúp việc gặp gỡ trở thành một phần tự nhiên trong nhịp sống hằng ngày.

Hoạt động hằng tuần: Chủ Nhật Có Mặt.

Vào 8 giờ sáng Chủ nhật, toàn bộ thành viên sẽ cùng tụ họp tại sân vườn sau bữa sáng. Mỗi người đều đảm nhận một vai trò nhỏ trong quá trình chuẩn bị, từ bày trái cây, pha trà đến chuẩn bị câu hỏi của tuần. Trong không gian ấy, cả gia đình cùng chia sẻ những câu chuyện, cảm xúc hoặc điều bản thân chưa có dịp nói ra. Bà Mai có thể bộc bạch được những điều bà luôn chưa thể nói trước đây, cũng như anh Hùng chị Hằng sẽ nói ra những áp lực mà mình luôn đè nén, và cũng là cơ hội của Hoàng và Sơn bày tỏ được tiếng lòng của mình. Đây là nghi thức quan trọng nhất, giúp các thế hệ lắng nghe và thấu hiểu nhau nhiều hơn.

Hoạt động hằng tháng: Bữa Ăn Ký Ức.

Vào ngày đầu mỗi tháng, một thành viên sẽ lựa chọn một món ăn gắn liền với kỷ niệm của mình hoặc với gia đình để nấu và cùng cả nhà thưởng thức tại khoảng sân vườn. Bên cạnh bữa ăn sẽ là những câu chuyện về tuổi thơ, công việc, cũng có thể là những trải nghiệm đáng nhớ. Những điều này được chia sẻ giúp rút ngắn khoảng cách giữa các thế hệ, từ đó tạo nên sự đồng cảm trong gia đình.

Hoạt động hằng quý: Ngày Cùng Chăm Sân.

Vì khoảng sân có khá nhiều chỗ có thể trồng trọt, nên mỗi ba tháng, các thành viên sẽ cùng tập hợp lại trồng một cây mới và chăm những cây đang có, cũng như thay đổi cách sắp đặt hoặc vệ sinh không gian. Người lớn làm việc lớn, người nhỏ làm việc nhỏ, còn người lớn nhất - bà Mai sẽ chỉ đạo mọi người làm, bên cạnh đó bà cũng có thể nhìn thấy các thành viên được ở gần nhau cũng khiến bà cảm thấy hạnh phúc hơn. Thông qua những công việc nhỏ, mọi người có thêm thời gian làm việc cùng nhau, đồng thời nuôi dưỡng tinh thần trách nhiệm với không gian chung.

Hoạt động hằng năm: Cuốn Sổ Gia Đình.

Vào ngày cuối cùng của năm, cả gia đình sẽ quây quần tại khoảng sân để cùng nhìn lại một năm đã qua. Mỗi người có nhiệm vụ sẽ ghi vào cuốn sổ gia đình những điều mình biết ơn, những thay đổi tích cực trong năm qua và mong muốn dành cho năm mới. Sau đó cả nhà sẽ cùng chụp một tấm hình, in ra và lồng vào cuốn sổ như một kỷ niệm sẽ gắn liền với cả gia đình. Cuốn sổ sẽ được lưu giữ như một truyền thống của gia đình, giúp các thành viên nhìn lại hành trình trưởng thành của chính mình cũng như của cả gia đình qua từng năm.

Hơn hết, những đề xuất trên của tôi không hướng đến việc chỉ tạo ra những hoạt động đặc biệt, mà hướng đến việc tạo ra một nếp sống bền vững để có thể duy trì thật lâu dài, như một truyền thống gia đình. Khi không gian và nghi thức cùng hỗ trợ cho nhau, khoảng sân vườn trung tâm của IKI Village sẽ trở thành một điểm giao giữa các thế hệ, nơi những cuộc gặp gỡ nhỏ được lặp lại mỗi ngày, qua đó từng bước vun đắp nên sự gắn kết bền vững cho cả gia đình.